

Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

НАРЕДБА № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. фитосанитарният контрол и защитните мерки срещу въвеждането и разпространението в страната и в другите държави членки на карантинни вредители по растенията и растителните продукти при:

- внос и транзитно преминаване на растения, растителни продукти и други обекти;
- износ и реекспорт на растения, растителни продукти и други обекти;
- производство, преработка, отглеждане и движение на растения и растителни продукти;

2. образците на фитосанитарен сертификат и на фитосанитарен сертификат за реекспорт или електронният им еквивалент, определени в Международната конвенция по растителна защита, одобрена от Конференцията на Международната организация по земеделие и прехранване – ноември 1997 г. (ДВ, бр. 75 от 2005 г.), ратифицирана със закон (ДВ, бр. 32 от 2005 г.).

Чл. 2. (1) Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) осъществява фитосанитарния контрол върху растенията, растителните продукти и другите обекти, с които могат да се пренасят и разпространяват карантинни вредители.

(2) Българската агенция по безопасност на храните е единственият компетентен държавен орган, отговорен за извършване на фитосанитарния контрол в Република България.

Чл. 3. (1) Вносът на растения, растителни продукти и други обекти, подлежащи на фитосанитарен контрол, се осъществява през гранични инспекционни фитосанитарни пунктове (ГИФП) на граничните контролно-пропускателни пунктове (ГКПП), определени от Министерския съвет.

(2) Транзитно преминаване, износ и реекспорт на растения, растителни продукти и други обекти, подлежащи на фитосанитарен контрол, се осъществяват през ГКПП.

(3) На всеки ГИФП БАБХ осигурява минимални условия за провеждане на фитосанитарен контрол, посочени в приложение № 8.

(4) Българската агенция по безопасност на храните изпраща на Европейската комисия и на компетентните органи на другите държави членки списък на ГИФП на ГКПП и при всяка промяна незабавно ги уведомява.

Глава втора ПРАВОМОЩИЯ НА ОРГАНИТЕ ЗА ФИТОСАНИТАРЕН КОНТРОЛ

Чл. 4. (1) Фитосанитарният контрол се осъществява от инспекторите по растителна защита на БАБХ.

(2) За инспектори по растителна защита, извършващи фитосанитарен контрол, се назначават лица с висше образование в областта на аграрните науки с професионално направление „Растителна защита“.

(3) Всички новоназначени инспектори преминават задължително начално обучение по дейностите, които ще изпълняват в рамките на служебните си задължения, съгласно инструкцията, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на БАБХ.

(4) Българската агенция по безопасност на храните провежда периодично обучение на инспекторите за повишаване на тяхната квалификация съгласно годишния план за обучение на БАБХ. Обучението е не по-малко от 40 часа за период три години.

Чл. 5. Инспекторите по растителна защита имат право да:

1. влизат в складове и хранилища на митнически учреждения, спедиторски агенции, безмитни зони, морски и речни пристанища, летища, железопътни и автобусни гари, пощенски станции и всички помещения на влизачите в страната влакове, плавателни съдове, самолети и моторни превозни средства за извършване на фитосанитарни проверки на намиращите се в тях стоки, пратки и багажи;

2. извършват инспекции на растенията и растителните продукти на местата, предназначени за отглеждане, производство, преработка, съхранение, движение, събиране и разделяне на партиди и търговия, както и да взимат проби за лабораторен анализ, когато е необходимо;

3. изискват от съответните учреждения, предприятия, търговци, организации, производители и др. документи и сведения за приетите от тях растения, растителни продукти и други обекти, когато съществува опасност от пренасяне и разпространение на вредители;

4. разрешават, забраняват и задържат при условията, определени в тази наредба, вноса, транзита, износа, производството и движението на растения, растителни продукти и други обекти, когато съществува опасност от пренасяне и разпространение на вредители;

5. имат достъп до обекти за задържане под карантина, съхраняване и унищожаване на растения, растителни продукти и други обекти, с които могат да се пренасят и разпространяват карантинни вредители.

Чл. 6. Инспекторите по растителна защита са длъжни да:

1. извършват фитосанитарен контрол при внос и транзит на растения, растителни продукти и други обекти, с които могат да се пренасят и разпространяват карантинни вредители;

2. извършват фитосанитарен контрол на растения и растителни продукти, предназначени за износ, реекспорт или движение в страната, и да издават фитосанитарен сертификат или растителен паспорт в случаите, когато това е необходимо;

3. регистрират в съответни регистри всички внасяни и изнасяни растения, растителни продукти и други обекти и да провеждат инспекции на посеви и насаждения с вносен материал, както и на складовете и преработващите предприятия;

4. организират и провеждат инспекции на земеделските, горските и декоративните растителни видове за установяване на фитосанитарното им състояние, както и да взимат проби за лабораторен анализ, когато е необходимо;

5. поставят под карантина растения, растителни продукти и други обекти, заразени или застрашени от карантинни вредители, да налагат забрани или ограничения за движението им;

6. организират и контролират борбата с карантинните вредители на територията на страната;

7. вземат проби за лабораторен анализ при откриване на непознати вредители и вредители, които не са включени в приложенията; до определянето на вредителя растенията, растителните продукти и други обекти, от които са взети пробите, се поставят под карантина.

Чл. 7. Пробите при извършване на фитосанитарния контрол се взимат по ред, определен в програми за наблюдения за карантинни вредители, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на БАБХ, и се изследват в Централната лаборатория по карантина на растенията (ЦЛКР).

Глава трета

ФИТОСАНИТАРЕН КОНТРОЛ ПРИ ВНОС И ТРАНЗИТНО ПРЕМИНАВАНЕ НА РАСТЕНИЯ, РАСТИТЕЛНИ ПРОДУКТИ И ДРУГИ ОБЕКТИ

Чл. 8. (1) Забранени за внос и разпространение в страната са вредителите по растенията, растителните продукти и други обекти, посочени в приложение № 1, част А.

(2) Забранени за внос и разпространение в някои защитени зони са вредители по растенията, растителните продукти и други обекти, посочени в приложение № 1, част Б.

Чл. 9. (1) Забранени за внос и разпространение в страната са вредители, посочени в приложение № 2, част А, независимо дали се намират върху растенията или растителните продукти, посочени в колона 2, или върху други растения или растителни продукти,

непосочени в колона 2.

(2) Забранени за внос и разпространение в съответните защитени зони са вредители, когато се намират върху растенията или растителните продукти, посочени в приложение № 2, част Б.

Чл. 10. (1) Изпълнителният директор на БАБХ може да разреши вноса или ползването по предназначение на растения и растителни продукти, които са слабо заразени с вредители:

1. включени в приложения № 1 и 2, ако растенията не са предназначени за засаждане;

2. изброени в приложение № 2, част А, раздел II, по растения, предназначени за засаждане, които предварително са съгласувани с официалните фитосанитарни органи на другите държави членки, въз основа на анализ на риска от тези вредители.

(2) Изпълнителният директор на БАБХ разрешава вноса или ползването на растения, растителни продукти и други обекти по ал. 1 при условия, определени в акт на Европейската комисия.

(3) Мерките, предвидени в ал. 1 и 2, не се прилагат при провеждането на научни изследвания и селекция. В тези случаи се прилагат мерките по наредбата по чл. 18 от Закона за защита на растенията за условията, при които вредители, растения, растителни продукти и други обекти се използват за научни изследвания и селекция.

Чл. 11. (1) Забранен е вносът в страната на растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 3, част А, когато те произхождат от съответните държави, посочени в тази част на приложението.

(2) Забранен е вносът в съответните защитени зони на растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 3, част Б.

(3) Забранен е вносът на територията на страната на растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 4, част А, освен ако са спазени съответните специални изисквания, посочени в тази част на приложението.

(4) Забранен е вносът и движението в рамките на защитените зони на растения, растителни и други продукти, посочени в приложение № 4, част Б, освен ако са спазени съответните специални изисквания, посочени в тази част на приложението.

(5) Алинеи 1 и 2 не се прилагат в случаите, уредени с наредбата по чл. 18 от Закона за защита на растенията, за условията, при които вредители, растения, растителни и други продукти се използват за научни изследвания и селекция.

Чл. 12. (1) Вносителите или техните митнически представители, спедиторски агенции, летищните власти и пристанищните власти са длъжни предварително да уведомяват ГИФП или ОДБХ за пристигането и за мястото на въвеждане на пратки, съдържащи растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част Б, до 2 дни преди датата на пристигане.

(2) Вносителите на пратки или техните митнически представители и спедиторски агенции са длъжни да включат в един от документите, необходими за поставянето на стоките под митнически режим, следните данни:

1. описание на внасяните растения, растителни продукти и други обекти и техния код съгласно класификацията в Комбинираната номенклатура, както е установена в Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа, наричан по-нататък „код по КН“;

2. номер на фитосанитарния сертификат;

3. информация, че пратката съдържа продукти, подлежащи на фитосанитарен контрол;

4. номера на удостоверението за регистрация, вписано в регистъра по чл. 6, ал. 1, т. 11 от Закона за защита на растенията.

Чл. 13. (1) Растенията, растителните продукти и други обекти от трета държава, посочени в приложение № 5, част Б, и въведени на митническата територия на Европейския съюз, се поставят под митнически надзор съгласно чл. 37, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността, наричан по-нататък „Митнически кодекс на Общността“, и под надзора на фитосанитарните органи от момента на въвеждането им. След издаване на заключение от инспекторите по растителна защита, че са изпълнени условията по чл. 16, растенията, растителните продукти и други обекти се поставят под един от митническите режими, определени в чл. 4, параграф 16, букви „а“, „г“, „д“ и „е“ от Митнически кодекс на Общността.

(2) Растения, растителни продукти и други обекти, включващи дървесина под формата на постелъчен материал, прегради, палети и опаковъчен материал, които се използват при транспорт на всякакви стоки от трети държави и са различни от изброените в ал. 1, се поставят под надзора на фитосанитарните органи от момента на въвеждането им в митническата територия на Европейския съюз, докато се установи, че отговарят на изискванията по тази наредба.

(3) Пратките или партидите от трети държави, за които има основателни съмнения, че съдържат или се състоят от растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част Б, но не са декларирани като такива в придружаващите документи, подлежат на фитосанитарен контрол като пратки или партиди, съдържащи растения, растителни или други продукти, посочени в приложение № 5, част Б. Основателни съмнения са налице и когато стоката не може да се идентифицира относно рода или вида на растенията или растителните продукти или техния произход.

(4) Растенията, растителните или други продукти, за които е дадено митническо направление по чл. 4, ал. 15, букви „б“, „в“, „г“ и „д“ от Митнически кодекс на Общността или са поставени под митнически режим по чл. 4, ал. 16, букви „б“ и „в“ от Митнически кодекс на Общността, подлежат на фитосанитарен контрол, когато съществува риск от разпространение на вредители.

(5) Ако при митническият контрол се установи, че пратки и/или партиди, внесени от трети държави, съдържат или се състоят от растения, растителни продукти или други обекти, посочени в приложение № 5, част Б, митническите органи незабавно уведомяват фитосанитарните органи по ред, определен в инструкция за взаимодействие между Агенция „Митници“ и БАБХ.

Чл. 14. На растенията, растителните продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част Б, се извършва фитосанитарен контрол само след представяне на официален фитосанитарен сертификат или фитосанитарен сертификат за реекспорт или електронния им еквивалент, издаден от фитосанитарните органи на държавата износител.

Чл. 15. (1) Фитосанитарният сертификат удостоверява, че е бил извършен контрол за идентифициране на стоката и е определено фитосанитарното ѝ състояние от фитосанитарните органи на държавата износител.

(2) Фитосанитарният сертификат трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да бъде издаден до 14 дни преди изпращането на растенията и растителните продукти;

2. да бъде попълнен на компютър, пишеща машина или четливо на ръка с главни печатни букви;

3. да бъде попълнен на един от официалните езици на Европейския съюз, а ботаническите названия да са изписани на латински език;

4. да не съдържа задрасквания, поправки или изтривания, освен ако не са официално заверени;

5. да съдържа информацията, която се изисква в образеца, посочен в приложението към Международната конвенция по растителна защита.

Чл. 16. Растенията, растителните продукти и другите обекти, посочени в приложение № 5, част Б, трябва да отговарят на следните условия:

1. когато се изпращат в райони извън защитените зони:

а) да не са заразени с вредителите, посочени в приложение № 1, част А;

б) да не са заразени с вредителите, посочени в приложение № 2, част А;

в) да отговарят на изискванията, посочени в приложение № 4, част А;

2. когато са предназначени за защитените зони, посочени в приложения № 1, 2, 3 и 4:

а) да не са заразени с вредителите, посочени в приложение № 1, части А и Б;

б) да не са заразени с вредителите, посочени в приложение № 2, части А и Б;

в) да отговарят на изискванията, посочени в приложение № 4, части А и Б.

Чл. 17. (1) Фитосанитарният контрол при внос включва:

1. проверка по документи – проверка на фитосанитарния сертификат и други документи, проверка относно включени ли са внасяните растения, растителни продукти и други обекти в приложение № 3 и отговарят ли на изискванията на приложение № 4;

2. проверка за идентичност – визуална проверка отговаря ли пратката на описаното във официалните сертификати, удостоверения и другите придружаващи документи относно съдържание, обозначаване, включително марки, пломби, начин на транспортиране, ботанически вид и предназначение;

3. проверка за здраве на растенията – проверка дали внасяните растения, растителни продукти и други обекти отговарят на условията по чл. 16; при необходимост инспектор по растителна защита взема проба за лабораторни анализи;

4. проверка на опаковките на пратките и/или партидите и транспортните средства при необходимост.

(2) На контрол подлежи всяка пратка и/или партида, за която е декларирано, че се състои от растения, растителни продукти и други обекти по чл. 13, ал. 1 и 2.

(3) Контролът по ал. 1 се извършва на местата, определени по чл. 3, ал. 1, или на друго място, определено по реда на наредбата по чл. 32, ал. 4, т. 2 от Закона за защита на растенията.

(4) Проверките за идентичност и за здраве на растенията могат да се извършват с намалена честота, когато:

1. проверката на растенията, растителните продукти или другите обекти в пратките и/или партидите е извършена в държавата износител;

2. в акт на Европейската комисия или във фитосанитарно споразумение, по което страна е Европейският съюз, е регламентирана намалена честота на проверките за идентичност и за здраве на растенията.

(5) Ако при проверки с намалена честота се установи карантинен вредител, проверките за идентичност и за здраве на растенията се извършват в пълен обем.

Чл. 18. (1) Растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 4, част А, се внасят в страната само ако са спазени специалните изисквания към тях, посочени като алтернативи в приложение № 4 и отразени в графа 11 на фитосанитарния сертификат.

(2) Растенията, растителните продукти и други обекти, посочени в приложение № 4, част Б, се внасят в защитените зони само ако са спазени специалните изисквания към тях, посочени като алтернативи в приложение № 4 и отразени в графа 11 на фитосанитарния сертификат.

(3) Фитосанитарен сертификат за растенията, растителните продукти и другите обекти може да бъде издаден от държавата изпращач (държавата на износ), когато не се прилагат специфични изисквания или тези изисквания могат да бъдат изпълнени на места, различни от мястото на произхода.

Чл. 19. Не подлежат на контрол и не се изисква фитосанитарен сертификат, когато няма опасност от внасяне и разпространение на вредители и внасяните растения, растителни продукти и други обекти:

1. не са посочени в приложение № 3;
2. не са предмет на специални изисквания;
3. се внасят в малки количества и са предназначени за лична консумация от пътници по време на пътуване.

Чл. 20. (1) В зависимост от резултатите от извършения фитосанитарен контрол при внос инспекторите по растителна защита:

1. допускат пратката и/или партидата или част от нея незабавно на територията на страната, когато е свободна от карантинни вредители;

2. задържат пратката и/или партидата за период от време, необходим за извършване на лабораторно изследване;

3. допускат под карантина пратки и/или партии, изискващи по-сложен лабораторен анализ, до получателя, който е длъжен да ги съхранява, докато се получи разрешение за използването им.

(2) При контрола по ал. 1 върху лицевата страна на фитосанитарния сертификат се отбелязва датата на проверката и се поставя подпис и личен печат на инспектора по растителна защита, извършващ проверката.

(3) При внос на големи пратки и/или партии растения, растителни продукти и други обекти изпълнителният директор на БАБХ може да разреши извършване на фитосанитарен контрол преди и по време на товаренето им в държавата износител, а на ГКПП да се извърши само проверка по документи и проверка за идентичност. Такъв контрол се извършва, когато е регламентиран в споразумение между официалните компетентни органи на страните.

(4) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 пратките се съхраняват, без да се нарушава целостта им, отделно или изолирано от другите пратки, за да не се допусне разпространение на вредители или заразяване на другите пратки.

(5) При възникване на кризисни ситуации със заповед на изпълнителния директор на БАБХ може да се допусне внос на продукти за преработка и консумация за технически цели или за фураж, в които е установено наличие на ограничено разпространени в страната вредители.

Чл. 21. (1) При залавяне на карантинни вредители или установяване на друго несъответствие в пратка и/или партида от внос инспекторът по растителна защита е длъжен незабавно да изпрати нотификация по приложение № 9 в Централното управление на БАБХ чрез системата EUROPHYT.

(2) Веднага след получаване на нотификацията БАБХ изпраща информацията до:

1. Европейската комисия;
2. националната организация по растителна защита на държавата износител;
3. всички ГИФП на Република България.

(3) Когато БАБХ получи информация от Европейската комисия или от друга държава членка за залавяне на пратка и/или партида по ал. 1, незабавно изпраща тази информация до всички места на въвеждане на Република България.

Чл. 22. (1) При констатиране на заразени растения, растителни продукти и други обекти от вредители, посочени в приложения № 1 и 2, се предприемат следните фитосанитарни мерки:

1. отказ за внос;
2. унищожаване;
3. прилагане на подходящо третиране, гарантиращо отстраняване на риска от разпространение на вредителя – по изключение и по преценка на инспектор по растителна защита; тази мярка може да се предприеме и за вредители, които не са посочени в приложения № 1 и 2.

(2) При прилагане на мерки по ал. 1 се съставя протокол от инспекторите по растителна защита, подписан от вносителя или негов представител и лицето, отговорно за товара.

(3) В случаите по ал. 1 инспекторът по растителна защита анулира фитосанитарния сертификат, като на видно място върху лицевата му страна поставя червен триъгълен печат с надпис „Анулиран“ и личен печат и нанася името си, дата и подпис.

(4) За извършване на фитосанитарния контрол при внос се събират такси в размери, определени в тарифата по чл. 3, ал. 4 от Закона за Българската агенция по безопасност на храните.

(5) Всички разходи за прилагане на мерките по ал. 1 са за сметка на вносителя.

Чл. 23. (1) При внос на растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част Б, когато същите са посочени и в приложение № 5, част А, и отговарят на условията по чл. 16, се издава растителен паспорт в една от формите, предвидени в чл. 37.

(2) Растителни паспорти не се издават за растения и растителни продукти, изброени в приложение № 6, когато след проверка се установи, че отговарят на фитосанитарните изисквания по отношение на вредители по растения и растителни продукти по време на съхранение.

Чл. 24. Внос на карантинни вредители и заразени растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложенията, се разрешава само за извършване на научни изследвания и селекция по реда на наредбата по чл. 18 от Закона за защита на растенията.

Чл. 25. (1) Транзитно преминаване без извършване на фитосанитарна проверка се допуска, ако стоката е опакована така, че да изключва възможността за разпространение на вредители при движение на растения, растителни продукти и други обекти, които носят фитосанитарен риск, от една до друга трета държава, преминавайки през територията на Европейския съюз, без промяна в митническия им статус.

(2) Не се счита за внос движението през територията на трета държава на растения, растителни продукти и други обекти в рамките на Европейския съюз без промяна в митническия им статус.

Глава четвърта

ФИТОСАНИТАРЕН КОНТРОЛ ПРИ ИЗНОС И РЕЕКСПОРТ НА РАСТЕНИЯ, РАСТИТЕЛНИ ПРОДУКТИ И ДРУГИ ОБЕКТИ

Чл. 26. (1) Растения, растителни продукти и други обекти, предназначени за износ и реекспорт, подлежат на фитосанитарен контрол, когато нормативната уредба на държавата вносител го изисква.

(2) Износителят е длъжен най-малко три работни дни преди експедирането да подаде заявление за извършване на фитосанитарен контрол и за издаване на фитосанитарен сертификат до съответната ОДБХ, както и да представи фитосанитарните изисквания на държавата вносител.

(3) Контролът по ал. 1 се извършва и фитосанитарни сертификати се издават в рамките на официалното работно време на БАБХ.

Чл. 27. (1) Фитосанитарният контрол при износ и реекспорт на растения, растителни продукти и други обекти обхваща:

1. проверка по документи;
2. проверка за идентичност на обявената за износ или реекспорт пратка и/или партида;
3. проверка за вредители;
4. проверка за съответствие с фитосанитарните изисквания на държавата вносител;
5. вземане на проби за лабораторен анализ при съмнение или установена зараза.

(2) Фитосанитарният контрол при износ може да се извърши и по време на производство на растенията, растителните продукти и другите обекти.

Чл. 28. (1) В зависимост от резултатите от извършения контрол инспекторът по растителна защита:

1. издава фитосанитарен сертификат или фитосанитарен сертификат за реекспорт, когато растенията и растителните продукти отговарят на фитосанитарните изисквания на държавата вносител;

2. отказва да издаде фитосанитарен сертификат или фитосанитарен сертификат за реекспорт, когато растенията и растителните продукти не отговарят на фитосанитарните изисквания на държавата вносител;

3. предписва оздравителни и други фитосанитарни мерки на предназначения за износ и/или реекспорт растения, растителни продукти и други обекти.

(2) Фитосанитарният сертификат се представя при оформянето на митническите документи за износ и реекспорт, когато се изисква от държавата вносител.

Чл. 29. (1) Фитосанитарните сертификати и фитосанитарните сертификати за реекспорт се издават от инспекторите по растителна защита до 14 дни преди изпращане на пратката съгласно изискванията на приложение № 7, части А и Б.

(2) Сертификатите трябва да са попълнени на компютър, пишеща машина или четливо на ръка с главни печатни букви на един от официалните езици на Организацията по прехрана и земеделие (FAO) към ООН с изписано на латински език ботаническо име на растителния вид и без задрасквания, поправки или изтривания, освен ако не са официално заверени.

(3) Сертификатите се издават в два екземпляра, като единият придружава пратката, а другият се съхранява в съответната ОДБХ. По искане на износителя се издава заверено копие.

Чл. 30. (1) При реекспорт към фитосанитарния сертификат за реекспорт се прилага и оригиналният сертификат, издаден от фитосанитарните органи на държавата, от която произхожда пратката и/или партидата, или заверено копие от него.

(2) Когато към растения, растителни продукти и други обекти се прилагат специални изисквания, които могат да бъдат изпълнени само на мястото на произход, фитосанитарен сертификат за реекспорт не се издава.

Чл. 31. (1) За извършване на фитосанитарния контрол при износ и реекспорт се събират такси в размери, определени в тарифата по чл. 3, ал. 4 от Закона за Българската агенция по безопасност на храните.

(2) Всички разходи за прилагане на мерки, наложени в резултат на контрола при износ, са за сметка на износителя.

Глава пета

ФИТОСАНИТАРЕН КОНТРОЛ НА РАСТЕНИЯ, РАСТИТЕЛНИ ПРОДУКТИ И ДРУГИ ОБЕКТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА

Раздел I

Официален регистър за фитосанитарен контрол

Чл. 32. (1) Всяка ОДБХ създава и поддържа официален регистър за фитосанитарен контрол по чл. 6, ал. 1, т. 11 от Закона за защита на растенията.

(2) В официалния регистър за фитосанитарен контрол се регистрират лицата по чл. 22, ал. 1 от Закона за защита на растенията, които са:

1. вносителите на растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част Б;
2. производителите на растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част А;
3. лицата, които събират или разделят партии с растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част А;
4. лицата, които преработват растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5;
5. производители, колективни складове или спедиторски центрове, разположени в зоните на производство на следните растения, невключени в списъка по приложение № 5, част А: клубени от *Solanum tuberosum* L., различни от тези, предназначени за засаждане; плодове от *Citrus* L., *Fortunella Swingle*, *Poncirus Raf.* и техните хибриди;
6. складове, магазини, центрове за експедиция и тържища, разположени в определена производствена зона.

(3) В официалния регистър за фитосанитарен контрол могат да се регистрират и лица, определени в акт на Европейската комисия.

Чл. 33. (1) Регистрацията в официалния регистър за фитосанитарен контрол се извършва при условията и по реда на чл. 22 и 23 от Закона за защита на растенията.

(2) Заявлението по чл. 22, ал. 2 от Закона за защита на растенията съдържа предмета и вида на дейност на заявителя, естеството, количеството, произхода и предназначението на растенията, растителните продукти и другите обекти, а документите, които се прилагат към него, са:

1. подробна схема с разположението на предприятието, на площите, върху които се произвеждат, отглеждат, съхраняват или търгуват растенията и растителните продукти;
2. декларация, удостоверяваща вида и количеството на растенията и растителните продукти, които се произвеждат, отглеждат, съхраняват или търгуват;
3. заверено копие от документ, удостоверяващ право на собственост или право на ползване върху предприятието и/или площите.

(3) Когато растенията, за които се извършва регистрацията, са посевен и посадъчен материал, лицата трябва да притежават разрешение за производство, заготовка и търговия с посевен и посадъчен материал, издадено от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол. Разрешението се проверява служебно от инспекторите по растителна защита.

(4) Лицата, които произвеждат растения и растителни продукти, трябва да имат технически опит в производството на растения и растителни продукти и свързаните с тях фитосанитарни въпроси или да осигурят лице с такъв опит. Техническият опит се удостоверява с документ за регистрация като земеделски стопани, декларация или други.

Чл. 34. (1) Официалният регистър за фитосанитарен контрол съдържа:

1. входящ номер на заявление за първоначална регистрация;
2. номер и дата на удостоверението за регистрация;
3. име/наименование и адрес на притежателя на удостоверението за регистрация;
4. вид на дейността, за извършване на която лицето е регистрирано;
5. вид на растенията и растителните продукти, които подлежат на фитосанитарен контрол;
6. входящ номер на заявление за промяна във вписаните обстоятелства;
7. дата на заличаване на регистрацията.

(2) За всяко вписано в регистъра по ал. 1 лице съответната ОДБХ води досие, което съдържа:

1. заявлението и приложените документи за първоначална регистрация;
2. заявлението и приложените документи за промяна във вписаните обстоятелства;
3. актовете от извършени фитосанитарни проверки.

(3) Регистърът се предоставя на Европейската комисия при поискване.

Чл. 35. (1) Лицата, регистрирани в официалния регистър за фитосанитарен контрол, са длъжни:

1. да имат скица с разположението на предприятието, на площите, върху които се отглеждат, произвеждат, складираат, съхраняват или използват растенията и растителните продукти;
2. да попълват документи, в които да се посочва количеството, естеството, произходът и предназначението на растенията и растителните продукти, които:

- а) са закупени, за да бъдат съхранявани или засадени на място;
  - б) се намират в процес на производство;
  - в) се експедираат към трето лице;
3. да извършват визуални наблюдения за появата на вредители през вегетационния период за изпълнение на задължението си по чл. 29 от Закона за защита на растенията;
  4. да информират фитосанитарните органи за всяка нетипична проява на симптоми или вредители по растенията и растителните продукти;
  5. да осигуряват достъп на инспекторите по растителна защита до документацията по т. 1 и 2 за извършване на проверки, включително за вземане на проби при необходимост;
  6. да съдействат на инспекторите по растителна защита при извършване на проверките;
  7. да изпълняват предписанията на инспекторите по растителна защита, свързани с подобряване на фитосанитарното състояние на растенията, растителните продукти и другите обекти и запазване идентичността на материала до издаване на растителен паспорт.

(2) Скиците и документите по ал. 1, т. 1 и 2 се съхраняват най-малко 3 години, а растителните паспорти – една година от датата на издаването, създаването и/или получаването им.

Чл. 36. Когато регистрираните лица в официалния регистър за фитосанитарен контрол не изпълняват някое от задълженията по чл. 35, ОДБХ предприема следните мерки:

1. издава предписание за отстраняване на несъответствията по изпълнение на задълженията;
2. заличава със заповед регистрацията на лицето в официалния регистър за фитосанитарен контрол.

Раздел II

Растителен паспорт

Чл. 37. (1) Растителният паспорт се издава от инспекторите по растителна защита в една от следните форми:

1. официален етикет;
2. официален опростен етикет, придружен от документ, който обикновено има търговски характер.

(2) Върху официалния етикет има следните означения:

1. ЕС РАСТИТЕЛЕН ПАСПОРТ/EU PLANT PASSPORT;
2. БЪЛГАРИЯ/BG;
3. БАБХ/BFSA;
4. регистрационен номер;
5. номер на серия или на отделна партида;
6. ботаническо наименование;
7. количество;

8. отличителен белег „ЗЗ/ЗР“ (защитена зона), както и името или кода на зоните, за които продуктът е разрешен – при необходимост;

9. отличителен белег „ЗП/РП“ (заменен паспорт) в случай на смяна на растителния паспорт, както и код на производителя или на първоначално регистрирания вносител – при необходимост;

10. името на държавата на произход или на държавата износител – при необходимост за продукти от внос.

(3) Когато растителният паспорт е представен като опростен етикет и придружаващ го документ:

1. върху етикета се посочват най-малко данните по ал. 2, т. 1 – 5;

2. върху придружителния документ се посочват всички данни по ал. 2;

3. върху придружителния документ могат да бъдат отразени и други данни, свързани с целите на етикетирането, които трябва да бъдат посочени отделно от информацията по ал. 2.

(4) Данните се попълват на един от официалните езици на Европейския съюз с печатни ръкописни букви или машинописно, като ботаническите наименования на растенията се изписват на латински език. Растителен паспорт със задрасквания, поправки или изтривания, които не са официално заверени, е невалиден.

(5) Растителният паспорт не може да се използва повторно.

Чл. 38. (1) Растителен паспорт, валиден за защитени зони, се издава за растения, растителни продукти или други обекти, които отговарят на специалните изисквания за защитената зона, посочени в приложение № 4, част Б.

(2) Забранено е въвеждането и движението в защитена зона на растенията, растителните продукти и други обекти, изброени в приложение № 5, част А, глава II, и семена, посочени в чл. 44, ал. 3, т. 2, без растителен паспорт, валиден за тази зона. Транспортирането им през защитената зона се извършва при условията на чл. 59.

Чл. 39. Ако при фитосанитарния контрол на растенията, растителните продукти и другите обекти се установи, че не съществува опасност от заразяване на защитените зони с вредители, върху издадения растителен паспорт се поставя отличителен белег „ЗЗ/ЗР“, както и името и кодът на зоните, за които тези растения, растителни продукти и други обекти са разрешени.

Чл. 40. (1) Когато растенията и растителните продукти, придружени с растителен паспорт, са разделени на партиди или са комбинирани от няколко партиди, или пък имат променен фитосанитарен статут, в зависимост от тяхното предназначение се издава нов растителен паспорт. Върху новия растителен паспорт се поставя отличителен белег „ЗП/РП“.

(2) Замяна на издаден растителен паспорт може да се заяви само от притежателя на растителния паспорт. Замяна се извършва при условията и по реда за издаване на растителен паспорт.

(3) В заменения растителен паспорт се вписват данните на лицето, което получава растенията и растителните продукти.

Чл. 41. Издадените растителни паспорти се вписват в регистър, който се създава и поддържа от всяка ОДБХ и съдържа най-малко:

1. номер и дата на издаване на растителния паспорт;

2. име/наименование и адрес на притежателя на растителния паспорт;

3. вид и количество на растенията и растителните продукти, за които е издаден растителният паспорт.

Раздел III

Фитосанитарен контрол при производството и движението на растения, растителни продукти и други обекти

Чл. 42. (1) Производството и движението в страната на растенията, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 4, част А, и приложение № 5, част А, подлежи на фитосанитарен контрол.

(2) При движение в страната и на територията на Европейския съюз растенията, растителните продукти и другите обекти, изброени в приложение № 5, част А, глави I и II, и семената, посочени в чл. 44, ал. 3, т. 2, се придружават от съответен растителен паспорт.

(3) Растителен паспорт не се изисква:

1. при движението на малки количества растения, растителни продукти и други обекти, които са предназначени за употреба от собственика или получателя за непромишлени и нетърговски цели, ако не съществува опасност от разпространение на карантинни вредители;

2. при движението на растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложение № 5, част А, глави I и II, в района на производство.

Чл. 43. (1) Когато за растения е издаден растителен паспорт, същите могат да се движат, придружени с етикет вместо с растителен паспорт, както следва:

1. клубени от *Solanum tuberosum* L., предназначени за засаждане, включително и за клубените от внос, както и за предназначения за засаждане или движение в защитени зони – с етикет, издаден съгласно изискванията на Наредба № 16 от 2008 г. за търговия на посевен материал от картофи на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 54 от 2008 г.);

2. семена от *Helianthus annuus* L. – с етикет, издаден съгласно изискванията на Наредба № 100 от 2006 г. за търговия на посевен материал от маслодайни и влакнодайни култури на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 77 от 2006 г.);

3. семена от *Solanum lycopersicum* (L) Karsten ex Farw. и *Phaseolus* L. – с етикет, издаден съгласно изискванията на Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 71 от 2006 г.);

4. семена от *Medicago sativa* L. – с етикет, издаден съгласно изискванията на Наредба № 99 от 2006 г. за търговия на посевен материал от фуражни култури на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 77 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.).

(2) Етикетът по ал. 1 трябва да съдържа думите „ЕС РАСТИТЕЛЕН ПАСПОРТ/EU PLANT PASSPORT“.

Чл. 44. (1) За получаване на растителен паспорт лицата подават в ОДБХ, на чиято територия се намират растенията, растителните продукти и другите обекти, заявление по образец, утвърден със заповед на изпълнителния директор на БАБХ.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава най-малко 3 работни дни преди движението на растенията, растителните продукти и другите обекти, като заявителите могат да бъдат само лица, които са регистрирани в официалния фитосанитарен регистър по чл. 6, ал. 1, т. 11 от Закона за защита на растенията.

(3) След подаване на заявлението инспектори по растителна защита извършват проверка на място, за да се установи дали:

1. растенията, растителните продукти и другите обекти:

а) не са заразени с вредителите, посочени в приложение № 1, част А;

б) не са заразени с вредителите, посочени в приложение № 2, част А;

в) отговарят на изискванията, посочени в приложение № 4, част А;

2. съществува съответствие с първоначално издадения паспорт – в случаите на издаване на заменен паспорт;

3. семената, посочени в приложение № 4, част А, предназначени за други държави членки, съответстват на специфичните изисквания на това приложение; съответствието се установява с установяване на извършване на лабораторен анализ.

(4) В резултат на проверката инспектор по растителна защита издава растителен паспорт или се прилагат мерките по чл. 46.

(5) Ако се установи, че една част от растенията, растителните продукти и другите обекти е здрава и не представлява опасност за разпространение на карантинни вредители, растителен паспорт се издава само за тази част.

(6) За извършването на контрол при производство и движение и за издаване на растителен паспорт се заплащат такси в размери, определени в тарифата по чл. 3, ал. 4 от Закона за Българската агенция по безопасност на храните.

Чл. 45. Когато при осъществяване на контрола се установи, че растенията, растителните продукти и другите обекти са заразени от вредители, посочени в приложение № 1, част А, глава II, приложение № 2, част А, глава II, и приложение № 4, част А, глава II, или изброени в приложение № 1, част А, глава I, или приложение № 2, част А, глава I, се предприемат мерките по чл. 46.

Чл. 46. (1) При установяване на зараза от вредител/и, изброени в приложение № 1, част А, глава II, или част Б, или приложение № 2, част А, глава II, или част Б, както и при поява на някои от вредителите, изброени в приложение № 1, част А, глава II, или част Б, или в приложение № 2, част А, глава II, или част Б, БАБХ предприема следните мерки за тяхното унищожаване и ограничаване на разпространението им:

1. разпорежда поставянето под карантина, дезинфекция, дезинсекция или фумигация на заразените растения, растителни продукти и други обекти;

2. постановява забрана за засаждане или движение, ако е необходимо;

3. унищожаване чрез изгаряне или по други начини на растения, на части от растения или на други носители на зараза в определен район, в съседните на този район други обекти;

4. цялостно или частично прекратяване на дейността на производител до отстраняване опасността от разпространение на вредители;

5. разрешава движение на растения, растителни продукти и други обекти под официален контрол до зони, в които вредителите не представляват опасност, или до места за промишлена преработка.

(2) При установяване или при съмнение за поява на вредители, които не са откривани по-рано на територията на страната и не са включени в приложението № 1 или приложение № 2, БАБХ прилага мерките по ал. 1 за предотвратяване на тяхното разпространение.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 БАБХ писмено уведомява органите на местно самоуправление, Европейската комисия и официалните фитосанитарни органи на другите държави членки.

Чл. 47. При наложена фитосанитарна мярка унищожаване на растения, растителни продукти и други обекти унищожаването се извършва от засегнатите от мярката лица под прекия контрол на инспекторите по растителна защита на БАБХ в присъствието на кмета на населеното място или на упълномощено от него длъжностно лице, на официално одобрени за целта места, при спазване разпоредбите на Закона за управление на отпадъците, наредбите и решенията на Европейската комисия по чл. 16, ал. 3 от Закона за защита на растенията и по методи, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на БАБХ. За унищожаването лицата съставят и подписват протокол.

Чл. 48. Забранено е движението и използването на растения, растителни продукти и други обекти, в т.ч. техника и съоръжения, които произхождат от райони, обявени за заразени, без писмено разрешение от фитосанитарните органи.

Чл. 49. (1) Фитосанитарният контрол се извършва върху отделни пратки и/или партиди, без да се прилага избирателност по отношение произхода на растенията, растителните продукти и другите обекти:

1. навсякъде и по всяко време, при движението на растенията, растителните продукти и другите обекти;

2. в помещениата, в които растенията, растителните продукти и другите обекти се съхраняват или продават, както и в помещениата на купувачите.

(2) Контролът се извършва чрез редовни и внезапни проверки и чрез проверки при наличие на данни за нарушение на фитосанитарните изисквания.

(3) Инспекторите по растителна защита проверяват дали:

1. растенията и растителните продукти се придружават от растителен паспорт и паспортът не се използва повторно;

2. данните, съдържащи се в растителния паспорт или в растителния заменен паспорт, показват, че растенията и растителните продукти са разрешени за една или няколко специфични защитени зони;

3. върху растителния паспорт е поставен отличителен белег „33/ZP“, когато растенията и растителните продукти са разрешени за една или няколко специфични защитени зони;

4. замененият растителен паспорт носи отличителен белег „3P/RP“;

5. растителният паспорт, издаден за растения и растителни продукти – внос от трети държави, съдържа името на държавата на произход или на държавата износителя.

(4) Когато при проверките се установи неспазване на изискванията по ал. 3 или че растенията, растителните продукти и другите обекти пораждат опасност от разпространение на вредители, се прилагат мерките по чл. 45. Когато растенията, растителните продукти и другите обекти идват от други държави членки, БАБХ незабавно уведомява официалния орган на съответната държава членка и Европейската комисия за мерките, които предвижда да предприеме или е предприела.

Чл. 50. Разходите за изпълнение на мерките по чл. 46 и за обезщетение на собственици на унищожени растения, растителни продукти и други обекти се изплащат при условията и по реда на чл. 20, 30 и 31 от Закона за защита на растенията.

Раздел IV Защитени зони

Чл. 51. (1) Защитена зона е зона в Европейския съюз, в която вредител или вредители, включени в приложения № 1 и 2, не са ендемични и не са установени:

1. въпреки наличието на благоприятни условия за появата им и съществуването им в други зони на Европейския съюз;

2. както и в други зони на Европейския съюз, но е възможна появата им поради наличието на растения гостоприемници и на благоприятни екологични условия.

(2) Наличието на определен вредител се счита за установено в зоната, ако той е открит в нея и не са предприети официални фитосанитарни мерки за неговото унищожаване или са предприети, но са се оказали неефективни в продължение на две или повече последователни години.

Чл. 52. (1) Зоната се признава за защитена с акт на Европейската комисия въз основа на резултатите от предприети наблюдения за доказване отсъствието на вредителя, когато не е установено никакво доказателство за неговото присъствие.

(2) Българската агенция по безопасност на храните провежда редовни официални наблюдения най-малко веднъж годишно в защитените зони по чл. 50, ал. 1, т. 1 за наличието на вредителите, по отношение на които зоната е призната за защитена. За всяко установяване на такъв вредител БАБХ незабавно уведомява писмено Европейската комисия.

Раздел V Провеждане на наблюдения за признаване на защитени зони

Чл. 53. (1) За признаване на защитена зона се извършват наблюдения за вредители, които не са ендемични или установени в зоната, по утвърдена програма от изпълнителния директор на БАБХ, която включва и методика за провеждането им.

(2) Програмата по ал. 1 включва:

1. наблюдения на земеделските култури и околната среда на съответната зона в съответствие с биологията на търсените вредители;

2. използване на подходящи методи за анализ, включително на хранителната среда на растенията;

3. обследване на културите и лабораторни изследвания, когато е необходимо;

4. редовни наблюдения в подходящо време най-малко веднъж годишно за наличие на вредителите, по отношение на които зоната се признава като защитена;

5. система за записване на резултатите от наблюденията.

(3) Методиката за провеждане на наблюдения по ал. 1 се базира на метода на записване на данни на парцели и включва следните елементи:

1. създаване на мрежа от пунктове за наблюдения, която обхваща цялата наблюдавана зона;

2. регистриране за всеки пункт на брой наблюдавани растения, географска ширина и дължина, топография, а където е необходимо – описание на мястото;

3. маркиране на пунктовете за наблюдения и изработване на карти за представянето им;

4. когато е необходимо, записване на метеорологичните данни, особено на валежите, температурите и почвените данни, в пунктовете за наблюдения или в най-близката станция, където тези параметри се измерват редовно;

5. записване на екстремни явления (суша, силен дъжд и др.), които оказват влияние върху наблюденията.

(4) Изпълнителният директор на БАБХ със заповед определя служителите на БАБХ, които контролират изпълнението на програмата и спазването на методиката. Определените служители координират наблюденията за цялата страна, събират и обобщават получената информация и два пъти годишно изготвят и представят на изпълнителния директор на БАБХ доклади за проведените наблюдения и резултатите от тях.

(5) Изпълнителният директор на БАБХ предоставя информацията по ал. 4 на Европейската комисия.

Чл. 54. (1) Наблюденията за признаване на защитена зона се извършват от инспекторите по растителна защита.

(2) При извършване на проверки инспекторите вземат проби от растения, растителни продукти и хранителни среди за извършване на лабораторни изследвания и получават резултатите от изследванията.

(3) Инспекторите по растителна защита имат право да получават всички резултати от наблюденията и лабораторните анализи и докладите по чл. 53, ал. 4.

Чл. 55. Наблюденията на вредители, различни от нематодите, които нападат култури, отглеждани обикновено на открито, и на горски растения и растителни продукти от тях, се провеждат в зоната на отглеждане.

Чл. 56. (1) За определяне на пунктовете за наблюдения се използват следните критерии:

1. районът да е достатъчно голям, за да позволи подходящ избор на място за пункта;

2. районът да е разположен в наблюдаваната зона.

(2) Когато опасността от въвеждане на наблюдавания вредител или вредители в определен район е голяма, за определяне на пункта за наблюдения могат да бъдат използвани и други критерии, свързани с начина за неговото проникване.

Чл. 57. (1) Във всеки пункт се наблюдава най-малко едно от основните растения или един от растителните продукти – гостоприемници на наблюдавания вредител. Наблюденията се извършват върху представителен брой растения или растителни продукти.

(2) Наблюденията се провеждат в период от време, когато вероятността да бъдат открити вредителят или признаци за неговото наличие е най-голяма.

(3) Наблюденията за признаване на защитена зона включват:

1. визуално обследване за откриване на симптоми или признаци на наблюдавания вредител или вредители;
2. лабораторно изследване на проби в случай на съмнение;
3. използване на феромони или други уловки при необходимост.

Раздел VI

Правила за транспортиране през защитени зони и в рамките на зоната

Чл. 58. (1) Растенията, растителните продукти или другите обекти, изброени в приложение № 5, част А, глава втора, се транспортират през защитена зона до крайно местоназначение извън нея с растителен паспорт, валиден за тази зона.

(2) Растенията, растителните продукти или другите обекти по ал. 1 се транспортират през защитена зона без валиден за нея растителен паспорт при спазване на следните изисквания:

1. използваните опаковки или транспортните средства не са заразени със съответните вредители и имат качества, които изключват разпространението на вредители;

2. опаковките или транспортните средства незабавно след опаковането или натоварването се затварят съгласно фитосанитарните изисквания и по време на транспортирането им през защитената зона остават затворени и непроменени;

3. растенията, растителните продукти или другите обекти, изброени в приложение № 5, част А, глава втора, могат да бъдат придружавани от документ, който обикновено се използва при търговия с тях, като се отбелязва, че продуктите са с произход и крайно местоназначение извън съответната защитена зона.

(3) Растителен паспорт, валиден за защитена зона, се издава при условията и по реда на чл. 37 и 38.

Чл. 59. Когато при проверка в защитена зона се установи, че изискванията на чл. 58 не са спазени, инспектор по растителна защита незабавно запечатва опаковките и растенията, растителните продукти или другите обекти се експедират под негов контрол извън защитената зона.

Чл. 60. Растенията, растителните продукти и другите обекти, изброени в приложение № 5, част А, глава втора, произведени в защитена зона, се транспортират в нея при условията и по реда на раздел III.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Вредител“ е всеки растителен или животински вид, род или биотип или патогенен агент, вреден за растенията и/или растителните продукти.

2. „Движение на растения и растителни продукти и други обекти“ е всяко фактическо действие, свързано с преместването на растения, растителни продукти и други обекти от едно място на друго място, независимо с каква цел, включително и производство, търговия, преработка, съхранение.

3. „Дървен материал“ са трупите, запазили цялата или част от естествената си обла повърхност, със или без кора; дървени стърготини, талаш, парчета, частици, трици, дървесни отпадъци или скрап; помощни и постелъчни материали, разделители, палети или опаковъчен материал, които се употребяват при транспорт на стоки от всякакъв вид, за които е установено, че представляват фитосанитарен риск.

4. „Дървен опаковъчен материал“ е дървесина или дървесни продукти, с изключение на хартиени продукти, използвани за поддържане, предпазване или пренасяне на стоки, включително и дъндж. Дъндж е дървен опаковъчен материал, използван за обезопасяване и поддържане на стока, която обаче не остава свързан със стоката.

5. „Държава членка“ е държава – членка на Европейския съюз.

6. „Залавяне“ е всяко действие, което е предприето или трябва да се предприеме от държава членка по отношение на цялата или на част от пратка от трета държава, съдържаща растения, растителни продукти и други обекти, или по отношение на вредител по растения, растителни продукти и други обекти, които не отговарят на изискванията по тази наредба, въвеждаща разпоредбите на Директива на Съвета 2000/29/ЕО.

7. „Засаждане“ е всяка операция, свързана с поставянето на растенията в условия, осигуряващи по-нататъшен растеж, възпроизводство и размножаване.

8. „Карантина“ е комплекс от временни ограничителни мерки, наложени върху растения, растителни продукти и други обекти или дейност.

9. „Карантинен вредител“ е вредител, който има потенциално значение за икономиката на застрашена зона и който още не е установен в тази зона или вече се намира в нея, но не е широко разпространен и е обект на официален контрол.

10. „Митническо направление на стоки“ е направлението по смисъла на чл. 4, т. 15 от Регламент (ЕИО) № 2913/92.

11. „Място на въвеждане“ е мястото, където растенията и растителните продукти се въвеждат на митническата територия на Европейския съюз – летище при въздушен транспорт, пристанище при морски или речен транспорт, жп гара при железопътен транспорт, а при всички останали видове транспорт – мястото на пресичане на сухопътна граница на Европейския съюз.

12. „Партида от растения, растителни продукти и други обекти“ са определен брой единици от един вид, идентифициращ се чрез хомогенността на състава си и произхода, представляващи част от пратка.

13. „Пратка“ е количество стоки, предмет на един и същ документ, необходим съгласно митническите изисквания, като единен фитосанитарен сертификат или мярка. Пратката може да се състои от една или повече партиди.

14. „Растения“ са живи растения или определени живи части от растения, включително семена. Живи части от растения са: плодове в ботанически смисъл, без консервираните чрез дълбоко замразяване; зеленчуци с изключение на консервираните чрез дълбоко замразяване; клубени, грудки, луковичи, коренища; рязан цвят, клонки с листа; отрязани дървета със запазена листна маса; листа, шума; тъканни култури, живи полени; калемни, резници, издънки и други части от растения, определени в акти на Европейската комисия. Семена са семена в ботанически смисъл на думата с изключение на такива, които не са предназначени за засяване.

15. „Растения, предназначени за засаждане“ са тези, които са засадени и се предвижда да останат такива или да се пресадят след внасянето им, или растения, които не са засадени при внасянето им, но се предвижда да се засадят след това.

16. „Растителен паспорт“ е официален етикет, който удостоверява, че разпоредбите, отнасящи се до фитосанитарните норми и специфичните изисквания, са спазени.

17. „Растителни продукти“ са продукти от растителен произход, включително зърно, непреработени или претърпели обикновена преработка, доколкото това вече не са растения.

18. „Реекспорт“ е преминаването през страната на пратка с растения, растителни продукти и други обекти, която е била внесена в страната и от която след това е изнесена и която може да е била съхранявана, разделяна, комбинирана с други пратки или има сменени опаковки.

19. „Транзит“ е движението на стоките, които са обект на митнически контрол, от една точка до друга точка на митническата територия на Съюза така, както е посочено в чл. 91 на Регламент (ЕИО) № 2913/92.

20. „Трета държава“ е всяка държава, която не е държава – членка на Европейския съюз.

21. „Фитосанитарен контрол“ е всяко предприето действие и мярка срещу пренасяне и/или разпространение на карантинни вредители по растенията, растителните продукти и другите обекти.

22. „Фитосанитарен сертификат“ е официален международен документ, съобразен с модела, приложен към Международната конвенция по растителна защита, удостоверяващ отсъствието на карантинни вредители в пратката.

23. „Фитосанитарен сертификат за реекспорт“ е официален международен документ, съобразен с модела, приложен към Международната конвенция по растителна защита, удостоверяващ отсъствието на карантинни вредители в пратка, произведена или произхождаща извън страната и предназначена за реекспорт към други държави.

24. „Фитосанитарна мярка“ е всеки законодателен акт, разпоредба или официална процедура, имащи за цел предотвратяване на въвеждането и/или разпространението на карантинни вредители или ограничаване на икономическото въздействие на регулирани некарантинни вредители.

§ 2. Тази наредба въвежда изискванията на:

1. Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността, наричана по-нататък „Директива 2000/29/ЕО“ (изменена с директиви 2001/33/ЕО, 2002/28/ЕО и 2002/36/ЕО на Комисията; Директива 2002/89/ЕО на Съвета; директиви 2003/22/ЕО, 2003/47/ЕО, 2003/116/ЕО, 2004/31/ЕО, 2004/70/ЕО и 2004/102/ЕО на Комисията; Директива 2005/15/ЕО на Съвета; директиви 2005/16/ЕО, 2005/77/ЕО, 2006/14/ЕО, 2006/35/ЕО, 2007/41/ЕО (ОВ, L 169/51 от 29.06.2007 г.), 2008/64/ЕО (ОВ, L 168/31 от 28.06.2008 г.), 2008/109/ЕО (ОВ, L 319/68 от 29.11.2008 г.), 2009/7/ЕО (ОВ, L 40/12 от 11.02.2009 г.) и 2009/118/ЕО (ОВ, L 239/51 от 10.09.2009 г.) на Комисията, Директива 2009/143/ЕО на Съвета (ОВ, L 318/23 от 4.12.2009 г.), Директива 2010/1/ЕС на Комисията (ОВ, L 7/17 от 12.01.2010 г.), директиви за изпълнение 2014/19/ЕС (ОВ, L 38/30 от 7.02.2014 г.), 2014/78/ЕС (ОВ, L 183/23 от 24.06.2014 г.) и 2014/83/ЕС (ОВ, L 186/64 от 26.06.2014 г.) на Комисията).

2. Директива 98/22/ЕО на Комисията от 15 април 1998 г. за определяне на минималните условия за осъществяването на фитосанитарни проверки в Общността на инспекционни пунктове, различни от тези, разположени на местоназначението, върху

растения, растителни продукти или други предмети, идващи от трети страни (ОВ, L 126 от 28.04.1998 г.).

3. Директива 94/3/ЕО на Комисията от 21 януари 1994 г. относно установяване на процедура за уведомяване за залавяне на пратка или вреден организъм от трети страни, които представляват непосредствена фитосанитарна опасност (ОВ, L 32 от 5.02.1994 г.).

4. Директива 93/51/ЕИО на Комисията от 24 юни 1993 г. за установяване на правила за движението на определени растения, продукти от растителен произход или други предмети през защитена зона и за движението на тези растения, продукти от растителен произход или други предмети, произхождащи от такава защитена зона и движещи се в нея (ОВ, L 205 от 17.08.1993 г.).

5. Директива 92/105/ЕИО на Комисията от 3 декември 1992 г. относно установяване на степен на стандартизация за фитосанитарните паспорти за използване при движението на някои растения, растителни продукти или други предмети вътре в Общността и за определяне на условията и реда за издаването на такива фитосанитарни паспорти, както и във връзка с условията и подробните процедури за тяхната смяна (ОВ, L 4, 8.01.1993 г.).

6. Директива 92/70/ЕИО на Комисията от 30 юли 1992 г. за определяне на подробни правила за проучванията, които следва да се извършват с оглед признаване на защитени зони в Общността (ОВ, L 250 от 29.08.1992 г.).

7. Директива 92/90/ЕИО на Комисията от 3 ноември 1992 г. за установяване на някои задължения, на които се подчиняват производителите и вносителите на растения, растителни продукти или други изделия, както и условията и реда за тяхната регистрация (ОВ, L 250 от 29.08.1992 г.).

8. Директива 93/50/ЕИО на Комисията от 24 юни 1993 г. за определяне на някои растения, невключени в списъка на приложение V, част А, към Директива 77/93/ЕИО на Съвета, чиито производители или складове или спедиторски центрове, разположени в зоните на производство на тези растения, трябва да бъдат вписани в официален регистър (ОВ, L 205 от 17.08.1993 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 16, ал. 2 от Закона за защита на растенията (ДВ, бр. 61 от 2014 г.).

§ 4. Тази наредба отменя Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол (обн., ДВ, бр. 82 от 1998 г.; изм., бр. 91 от 1999 г., бр. 8 от 2002 г., бр. 28 от 2003 г., бр. 7 и 75 от 2006 г., бр. 82 от 2007 г., бр. 82 от 2008 г., бр. 8, 30 и 98 от 2009 г. и бр. 21 от 2010 г.).

§ 5. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

§ 6. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: **Десислава Танева**

[ВИЖ приложенията](#)